

Nieuwe visie van kabinet op het waterbeleid

Het beheer van het Nederlandse watersysteem moet de komende jaren veel duurzamer worden. Bovendien moeten de economische mogelijkheden die water biedt, beter worden benut. Dit stelt staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat Tineke Huizinga in de watervisie 'Nederland veroveren op de toekomst', waarmee het kabinet twee weken geleden instemde. Met het 94 pagina's tellende document presenteert Huizinga haar plannen om water een sturende factor te laten worden bij het inrichten van de ruimte.

De watervisie is uitgewerkt aan de hand van vijf speerpunten: Nederland klimaatbestendig maken, economische mogelijkheden benutten, versterking van de natuur- en waterkwaliteit, bijdragen aan ontwikkelings-samenwerking en vergroten van de betrokkenheid bij water van de burger. De visie is de eerste stap in de richting van een Nationaal Waterplan, zoals de Waterwet voorschrijft en waarvan de eerste in 2009 klaar moet zijn.

De watervisie moet een nieuwe impuls aan het Nederlandse waterbeleid geven. Dat is onder andere nodig omdat de natuurlijke veerkracht van het watersysteem door menselijk ingrijpen grotendeels is verdwenen. Mede door de klimaatveranderingen wordt juist op deze 'sponswerking' een steeds groter beroep gedaan. Om extreme weersomstandigheden beter op te kunnen vangen, moeten natuurlijke processen worden hersteld en moet het water meer ruimte krijgen. Staatssecretaris Huizinga introduceert daarom een

afwegingskader om bij beslissingen over locatiekeuzes, (her)inrichting van gebieden of wijken en het ontwerp van gebouwen en infrastructuur, de klimaatbestendigheid te vergroten.

Deltacommissie

Het grote risico van klimaatverandering is dat de zeespiegel zodanig stijgt dat de bestaande wijze van kustverdediging niet langer voldoet. Een Deltacommissie nieuwe stijl onder leiding van voormalig minister van Landbouw Cees Veerman zal begin volgend jaar advies uitbrengen over de bescherming van de Nederlandse kust en het achterland. Daarbij wordt niet alleen rekening gehouden met de resultaten voor de korte en middellange termijn, maar ook met de verre toekomst, zelfs tot 2200. De commissie zal zich ook buigen over de ruimtelijke kwaliteit van de kust. Het kabinet zal het advies van de commissie betrekken bij haar visie op de kust, zoals die in het eerste Nationale Waterplan in 2009 zal worden opgenomen.

Economie

Huizinga is van mening dat mogelijkheden voor economische ontwikkeling vaak gemist worden, omdat waterbeheer niet door een economische bril wordt bekeken. Zo levert de noodzakelijke opknappbeurt van de Afsluitdijk niet alleen een flinke kostenpost op, maar biedt het ook mogelijkheden om inkomsten te genereren. Bijvoorbeeld door de veiligheidsfunctie van de Afsluitdijk te combineren met duurzame energiewinning, transport over land en water, recreatie, natuurontwikkeling, visserij of wonen.

Het combineren van functies rondom de Afsluitdijk kan ook belangrijk zijn voor de exportpositie van Nederland als innovaties daar in praktijkomstandigheden getest kunnen worden. Het kabinet wil extra aandacht voor innovaties op het gebied van water, omdat dit niet alleen de nationale economie kan versterken, maar ook van groot belang is voor de exportpositie van de watersector. Die positie staat onder

Begin van aanpak zwakke kustlocaties

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat is begonnen met de versterking van de zeekeringen van Ouddorp en Noordwijk. Beide zeekeringen worden gezien als zwakke schakels in de Nederlandse kust en zijn de eerste van in totaal acht kustlocaties die versterkt gaan worden. Zeedijk het Flauwe Werk in Ouddorp op Goeree-

Overflakkee wordt zowel verhoogd als verbreed. Waterschap Hollandse Delta, uitvoerder van het Zuidhollandse project, verhoogt de bestaande dijk met drie meter over een afstand van 1,5 kilometer. Landinwaarts wordt het Flauwe Werk 30 meter breder. Voor de verhoging is 300.000 tot 400.000 kubieke meter zand nodig. Tegelijkertijd met de dijkversterking komen er

nieuwe strandopgangen en worden nieuwe fiets- en wandelpaden op de dijk aangelegd. Verder worden droge en natte ecologische verbindingen aangelegd. Eind 2008 moeten de werkzaamheden zijn afgerond en zal het Flauwe Werk bestand zijn tegen mogelijke verdere zeespiegelstijging en zwaardere golfslag.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland is verantwoordelijk voor de versterking van de kust van Noordwijk. De duinen worden hier 50 meter breder gemaakt, in de richting van de zee. Onder de duinen, grenzend aan de boulevard, wordt een dijk gebouwd. Deze dijk wordt afgedekt met duin, zodat hij niet zichtbaar is en de boulevard op een natuurlijke manier overgaat in de duinen. Het strand ligt door de duinverbreding iets verder weg, maar blijft net zo breed als voorheen. Het strand is nu uit veiligheidsoverwegingen gesloten voor publiek. Uiterlijk eind april 2008 moet het weer toegankelijk zijn. 'Zwakke Schakels' is één van de programma's van het ministerie van Verkeer en Waterstaat om overstromingen in Nederland te voorkomen. Andere programma's zijn onder andere de Maaswerken, 'Ruimte voor de Rivier' en het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Tot 2015 wordt via deze wegen ongeveer vijf miljard euro geïnvesteerd in veiligheidsmaatregelen.

Een grijper haalt een deel van het duin weg voor de boulevard van Noordwijk (foto: Hoogheemraadschap van Rijnland).

druk en Nederland heeft grote moeite haar wereldwijde marktaandeel vast te houden en uit te breiden. Om de Nederlandse reputatie in de wereld hoog te houden, ontwikkelt het kabinet een internationaal marketing-programma. Hiermee vraagt Nederland aandacht voor innovatieve concepten van eigen bodem. Ook de bestaande wateractiviteiten waar Nederland bekend mee is geworden - zoals landaanwinning en baggerwerken - zullen in het marketingprogramma worden opgenomen.

Integraal beleid

De watervisie geeft invulling aan de wens om het waterbeleid integraal aan te pakken: meer samenwerking tussen verschillende partijen - van burger tot overheid- en meer balans tussen veiligheid, ecologie en economie. Een voorbeeld hiervan is de zuidwestelijke delta. Na de watersnoodramp in 1953 zijn de meeste zeearmen van de delta afgesloten door keringen, dammen en sluizen. Dit heeft de bescherming tegen overstromingen weliswaar sterk verbeterd, maar de ecologische waarden van het gebied zijn hard achteruit gegaan en de waterkwaliteit is sterk gedaald. De drie deltaprovincies Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant voeren samen met het Rijk een programma uit waarbij veiligheid wordt gecombineerd met verbetering van de waterkwaliteit en de economische ontwikkelingen in het gebied.

Meer ruimte geven aan water en andere klimaatbestendige maatregelen moeten meer draagvlak krijgen van de Nederlandse bevolking. Grotere bewustwording van de problematiek moet uiteindelijk leiden tot meer betrokkenheid bij het bedenken van de oplossingen. De campagne 'Nederland leeft met water' wordt daartoe geïntensiveerd en ook toegespitst op regionale vraagstukken die mensen kunnen herkennen. Jongeren vormen daarbij een aparte doelgroep omdat zij op termijn de verantwoordelijkheid zullen dragen voor de vraagstukken die nu in kaart worden gebracht (zie ook pagina 6).

Het kabinet erkent dat de waterproblematiek niet alleen in Nederland speelt, maar een mondiaal vraagstuk is. Ook onderschrijft het kabinet de mening van de Verenigde Naties dat toegang tot veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen een voorwaarde is om ook andere ontwikkelingsdoelen te bereiken. Nederland wil actief bijdragen aan de realisatie van de millenniumdoelstelling voor water, door de Nederlandse kennis en ervaring op het gebied van water- en deltatechnologie ter beschikking te stellen aan ontwikkelingslanden. In het programma Partners voor Water werken de ministeries van Buitenlandse Zaken, Ontwikkelings-samenwerking, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Economische Zaken, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Verkeer en Waterstaat samen om de Nederlandse waterinzet in het buitenland te versterken.

Tijdens de Nationale Conferentie Waterbeheer op 12 en 13 september in Rotterdam waren de meeste reacties vanuit de watersector op deze watervisie positief.